

Beantwoording vergadervragen POK-gelden, 23 november 2022

1. Er wordt in het voorstel gesproken over de ervaringen rondom de Maatwerkbende. Graag zien wij de evaluatie van deze tafels en bijbehorend budget bij de agendastukken geagendeerd.

Antwoord: in 2019 is er een evaluatie van de maatwerktafels geweest. In bijgaande factsheet vindt u de belangrijkste lessen van de maatwerkevaluatie.

2. M.b.t. de rechtsbescherming en de inzet van sociale raadslieden, wat is de gevraagde inzet geweest, hoe effectief was deze, dus welk maatschappelijk effect was beoogd en welke is bereikt?

Antwoord: de inzet van de sociaal raadslieden is erop gericht om inwoners te ondersteunen bij (dreigende) financiële problemen en te voorkomen dat er problemen ontstaan. Voor de doelgroep LVB/GGZ is er sociaal raadslieden Plus met specifieke expertise voor deze doelgroep. De inzet van de sociaal raadslieden heeft bijgedragen aan een meer stabiele financiële situatie van meer inwoners, minder problematische schulden, minder inwoners die rond moeten komen van een te laag inkomen en meer inwoners die gebruik maken van de regelingen uit het minimabeleid. Daarnaast zijn er meer kinderen die mee kunnen doen door een financiële stabiele gezinssituatie.

De POK-middelen zijn bij uitstek bedoeld voor het versterken van de rechtsbescherming van inwoners, o.a. door de inzet van sociaal raadslieden. Dit is ook een van de actielijnen (zie vraag 9). We zetten hier extra op in omdat het aantal inwoners dat een beroep doet op de inzet van sociaal raadslieden stijgt. Ook is er een toename van vragen vanuit een nieuwe doelgroep, namelijk de middenklasse.

3. In welke mate wordt ook de rechtswinkel betrokken bij dit plan van aanpak.

Antwoord: in het bestedingsplan hebben we aangegeven dat we willen kijken of er meer nodig is rond rechtsbescherming. Daarvoor zullen we ook te rade gaan bij de rechtswinkel.

4. Bij de doorbraak aanpak is de insteek om budgetten die nu onder de verschillende wetten (Wlz, wmo, jeugd, participatie en onderwijs) los te trekken van de wetgeving/de verkokering en deze integraal beschikbaar te stellen voor de inwoner en zijn/haar ondersteuningsbehoefte. Kortom om al beschikbare gelden beter of effectiever te benutten. Daar zijn dus geen aanvullende gelden voor nodig. In het voorstel wordt er wel degelijk ingezet op extra budgetten. Kunt u uitleggen waar deze budgetten voor bedoeld zijn?

Deskundigheidsbevordering is immers een HR aangelegenheid en zou onder de reguliere budgetten behoren te vallen.

Antwoord: zoals in het bestedingsplan is aangegeven is het maatwerkbudget een soort noodbudget, waarmee professionals kunnen 'doen wat nodig is' om kwetsbare inwoners op weg te helpen. Bijvoorbeeld om te voorkomen dat iemand uit zijn huis wordt geworpt. Snelle inzet van het maatwerkbudget voorkomt vaak erger. Het maatwerkbudget wordt ingezet als we geen gebruik kunnen maken van reguliere budgetten. Of wanneer we snel moeten handelen en het aanvragen/aanwenden van reguliere budgetten te lang duurt.

Voor wat betreft deskundigheidsbevordering: de POK-middelen stellen ons in staat om een grotere groep medewerkers te trainen in deze specifieke methode, niet alleen professionals maar ook beleidsadviseurs. Hiermee kunnen we een extra impuls geven aan deskundigheidsbevordering.

5. T.a.v. de inzet of mogelijke inzet van mediation bij (v) echtscheidingen.

Wordt bij dit onderzoek ook advies ingewonnen bij wetenschappelijke instellingen zoals TNO, het NJI en bovenal de uitkomsten van al dan niet bewezen effectiviteit van de interventies als mediation.

Antwoord: de inzet van mediation bij het voorkomen van (v)echtscheidingen heeft landelijk veel aandacht. Bij de uitwerking van dit thema nemen we relevante informatie hierover mee. Ook lokaal heeft dit thema veel aandacht. Niet voor niets ontwikkelen we nu een relatie- en scheidingsplatform gezamenlijk met verschillende maatschappelijke partners.

6. Ik mis bij het voorstel de betrokkenheid van ervaringsdeskundigen. Wil men de dienstverlening op een niveau krijgen dat aansluit bij de doelgroepen, dan is de inzet van ervaringsdeskundigen een must.

Op welke wijze is dat vorm gegeven en zijn daar verslagen van?

Antwoord: de voorstellen in dit bestedingsplan zijn gebaseerd op ervaringen en casuïstiek in de uitvoeringspraktijk; zowel bij de gemeentelijke loketten, als bij onze samenwerkingspartners en de samenwerking daartussen. Deze ervaringen bieden voldoende aanknopingspunten om voor dit moment met een gedegen voorstel te komen. Daarnaast biedt de inzet van de doorbraakmethode, de maatwerkbende en het maatwerkbudget veel ruimte om goed aan te kunnen sluiten bij de specifieke situatie van een inwoner. Ervaringsdeskundigen zijn niet betrokken geweest bij de totstandkoming van dit bestedingsplan.

7. Volgens het integraal kader sociaal domein moet de leefwereld en niet de systeemwereld centraal komen te staan. Ook de Nationale ombudsman, de VNG, het ministerie maar ook de SER als andere gerenommeerde instellingen adviseren over de rol van de staat en het paradigma menselijke maat. Onlangs verscheen er weer een rapport van de Nationale ombudsman over bijv. de ontoegankelijkheid van bijv. uitkeringen voor de doelgroepen. Kern van de boodschap: ontregel, ga proactief op de doelgroep af en vertrouw de burger. Op welke wijze worden dergelijke adviezen verwerkt in de uitvoeringsplannen.

Antwoord: dergelijke adviezen zijn verweven in onze visie op dienstverlening in het sociaal domein: meer handelingsruimte voor de professional, vroegsignalering, werken vanuit de bedoeling, doen wat nodig is, bieden van maatwerk en de leefwereld van de inwoner centraal stellen. Om dit te realiseren zetten we juist in op de doorbraakmethode, de inzet van de maatwerkbende en maatwerkbudget en op het versterken van de informatie- en adviesfunctie.

8. Ook bij dit voorstel ontbreekt de SMART doelstelling en de monitoring op de outcome of het beoogd maatschappelijk effect.

In het kader van kaders en effecten, en controleerbaarheid, is de vraag welke output en outcome worden vastgesteld en hoe deze aan de raad worden gecommuniceerd. Is dat via de PenC cyclus?

Dus hoeveel minder bezwaarprocedures? Hoeveel kwaliteitsverbetering bij de ervaren dienstverlening? Hoeveel meer doorbraak aanpakken en met welk effect?

Antwoord: in het kader van toekomstgericht begroten formuleren we samen met de raad indicatoren op het niveau van de beleids-/programmabegroting. Daarbij gaan we uit van een combinatie van tellen en vertellen. V.w.b. de dienstverlening gaat het vooral over de klantervaring. Dat zegt het meest. Hoe ervaren ze de dienstverlening? Zijn ze geholpen? Kunnen ze weer verder? Zijn ze tevreden? Zie ook het antwoord op vraag 11. Met behulp van de digitale Doorbraaktool hebben we inzicht in de maatschappelijke kosten en baten van het doorbraakscenario.

9. De POK gelden zijn volgens de VNG handleiding bedoelt voor 7 actielijnen.

In het plan van aanpak zien we deze actielijnen niet terug en ook niet welke bouwstenen bijdragen aan de 7 actielijnen. Kan het voorstel hierop worden aangepast, dan wel zou in de beantwoording duidelijk naar voren kunnen komen welke middelen voor welke actielijn worden ingezet?

Antwoord: de gemeente heeft extra middelen ontvangen voor vier actielijnen:

1. Rechtsbescherming
2. Versterken leervermogen aanpak kwetsbare wijken (systeemleren)
3. Versterken wijkteams
4. Integraal werken in het sociaal domein

Onderstaande tabel toont de relatie tussen de actielijnen en de thema's uit ons bestedingsplan.

Actielijn	Thema's bestedingsplan
Rechtsbescherming	Versterken rechtsbescherming: <ul style="list-style-type: none"> • Extra inzet sociaal raadslieden • Onderzoeken en organiseren aanvullende rechtsbescherming
Systeemleren	Deskundigheidsbevordering en vakmanschap Inzet maatwerkbende en uitvoeringsregisseur
Versterken wijkteams	Deskundigheidsbevordering en vakmanschap: <ul style="list-style-type: none"> • Training IPW Doorbraakmethode • Aansluiting op Doorbraakmethode, -tool en leeromgeving • Training TIM door LEEF

Integraal werken	Inzet maatwerk bende, -budget en uitvoeringsregisseur <ul style="list-style-type: none"> • Beschikbaar stellen maatwerkbudget • Inzet uitvoeringsregisseur TIM/gemeentelijke loketten Deskundigheidsbevordering en vakmanschap
------------------	--

10. Is er gebruik gemaakt van het aanbod van VNG/Divosa en is er een regioadviseur betrokken?

Antwoord: we gaan er vanuit dat u hiermee refereert aan het extra ondersteuningsbudget ad € 10.000 dat gemeenten kunnen aanvragen. Hier is (nog) geen gebruik van gemaakt. Hier moet een aparte aanvraag voor worden ingediend en daar is op dit moment de ambtelijke capaciteit niet voor. En zoals u in de begroting van het bestedingsplan ziet zetten we de beschikbare middelen ook nog niet volledig in. Dus vooralsnog is hier geen behoefte aan. Uiteraard maken we wel gebruik van informatie, ervaringen etc. die door de VNG beschikbaar worden gesteld.

11. Zijn er bijv met de inzet van de adviesraad sociaal domein, gesprekstafel of dialoogtafels met het oog op van beleving naar beleid georganiseerd om zo te komen tot inzichten / analyses / klantreizen, opdat deze kunnen worden ingezet bij de verbetering van de dienstverlening met als doel het bevorderen van de zelfredzaamheid, de autonomie en de kansgelijkheid van inwoners.

Antwoord: daar hebben we beleid op geformuleerd. In het Integraal Beleidskader Sociaal Domein hebben we aangegeven dat we (ook) kunnen leren van kwalitatief onderzoek en evaluaties (vertellen). “Want als we de inwoner centraal stellen, dan moeten we ook luisteren naar hun ervaringen. Niet alleen met het beleid en de voorzieningen van de gemeente, maar ook met de procedures die zij doorlopen”. We zetten stappen in deze richting, bijvoorbeeld met de cliënt gesprekken bij de doorcentralisatie MOBW. Maar we moeten deze manier van kwalitatief evalueren nog meer in praktijk gaan brengen.

Evaluatie Maatwerk 2018-2019

Regio Utrecht West

April 2018 t/m december 2019
in totaal **95** maatwerk aanvragen

Aanvragen

Wijkteams
Procesregisseurs gemeente
Kwaliteitsmedewerker gemeente
Zorgaanbieders Jeugd
Maatschappelijk werker

Aard van de aanvragen

Meervoudige problematiek;
Huisvesting & WMO vragen
Financiële problematiek
Regievoering
Systeem problematiek

Maatwerktafels

Doel van de maatwerktafel: het vinden van een integrale oplossing binnen de domeinen jeugd, participatie en WMO.

Van de maatwerktafels worden de opbrengsten en inzichten in kaart gebracht. Dit draagt bij aan het leren van elkaar, worden vroegtijdig relevante signalen op te vangen en hieraan wordt passende expertise aan gekoppeld.

Maatwerktafels worden op verzoek van het gezin en de direct betrokken professionals ingericht om een doorbraak of een Maatwerk aanpak te krijgen. Hierdoor komt er meer flexibiliteit en snelheid in het proces.

Maatwerkbendes

In navolging van het bespoedigen van de werkwijze en het implementeren van maatwerk zijn er in 2020 in 3 gemeenten maatwerkbendes opgericht. Dit zijn de gemeenten Stichtse Vecht, Woerden & De Ronde venen. Het doel van de maatwerkbendes is het implementeren van maatwerk binnen de gemeentelijke werkwijze.

Maatwerklessen

- Brede blik werkt normaliserend.
- Het perspectief van het gezin wordt ingezet als leidend.
- Problemen zijn niet altijd op te lossen in de jeugdkoker. Investeer in de deskundigheid van uitvoerders en beleidsmedewerkers.
- Bij vastlopende casuïstiek: creëer een maatwerkbudget.

Bevindingen

Vastgelopen casuïstiek kan niet altijd worden opgelost binnen de jeugdkoker. Er is weinig kennis van de andere 'werelden' waar een gezin mee te maken heeft. Grensoverschrijdend werken vraagt andere deskundigheid van de professionals.

Een duidelijke en strikte regie mist in complexe casuïstiek.

Door een brede inzet kan de aard van een probleem worden aangepakt. Dit kan een reducerend effect hebben op de jeugdhulpkosten.

Gewenst eindresultaat

Maatwerk is geïmplementeerd binnen de gemeente en heeft een plek gekregen binnen de toegang van het sociaal domein. Professionals hebben voldoende mandaat om bureaucratische problemen in complexe casuïstiek vlot te trekken op basis van gelegitimeerd maatwerk

